

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
részitélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.239/2016/4.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke, előadó bíró
. Tallián Blanka bíró

Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperesek:

A felperesek képviselője:

Dr. Molnár Péter ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Dr. Balás Ákos ügyvéd

A per tárgya: azonnali hatályú felmondás jogellenességének
jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.032/2015/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.199/2014/19.

Rendelkező rész

A Kúria a Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.032/2015/4. számú részítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket, hogy fizessenek meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - személyenként 10.000 (tízezer) forint és 2.700 (kettőezer-hétszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felperesek helyett fejenként le nem rótt 206.000 (kettőszázhatvan) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

A részítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperesek 2013. augusztus 1-jétől regionális értékesítői vezető munkakörben álltak határozatlan idejű munkaviszonyban az alperesnél. Az I. rendű felperes munkaviszonyát az alperes 2013. december 6-án, a II. rendű felperesét 2013. december 10-én „rendkívüli felmondással” szüntette meg többek között mindkettejük esetében arra hivatkozással, hogy többszöri szóbeli és írásbeli felszólításra nem vezettek a vevőlátogatásokról nyilvántartást, mely első számú munkaköri kötelezettségük volt, továbbá nem adták át az útnyilvántartást és a folyamatban lévő ügyeiket.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperesek a keresetükben a határozat jogerőre emelkedéséig terjedő időszakra elmaradt munkabér és kamatai, valamint az „elbocsátás” körülményei és annak egészségüket, családi életüket érintő negatív következményei miatt kártérítés megfizetésére kérték az alperes kötelezését a pertárgy értéket 2.060.000 forint összegben megállapítva.
- [3] Hivatkozásuk szerint a munkáltató intézkedésében foglaltak nem valósak. A látogatási nyilvántartás vezetésére csak egyszer kaptak felhívást, sem előtte, sem utána nem. Az útnyilvántartás vezetése az alperes által megkívánt okirat biztosításának hiányában maradt el.
- [4] Az alperes a kereset elutasítását kérte utalva arra, hogy a „rendkívüli felmondás”-nak nevezett intézkedés megfelel a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvényben (új Mt-ben) foglalt azonnali hatályú felmondás jogintézményének, annak indokai valósak és okszerűek. A vevőlátogatási és útnyilvántartás vezetésére több ízben felhívta a felpereseket, melynek nem tettek eleget.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] A Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.199/2014/19. számú részítéletével a munkaviszony jogellenes megszüntetése és jogkövetkezményei iránti keresetet elutasította. Kötelezte a felpereseket az alperes javára perköltség megfizetésére megállapítva, hogy a kereseti illetéket az állam viseli.
- [6] Az elsőfokú bíróság nem találta megalapozottnak a felperesek hivatkozását arra, hogy az alperes az útnyilvántartás készítését megtiltotta volna, illetve a vevőlátogatási nyilvántartás vezetését kifejezetten nem írta elő. Erről ugyan a munkaszerződés, illetve annak melléklete nem rendelkezik, de K.F. tanú vallomása alapján

megállapítható az útnyilvántartás és a vevőlátogatási lista kitöltésének kötelezettsége, ez utóbbit havonta kellett leadni. A vevőlátogatási nyilvántartások leadására az alperes ügyvezetője 2013. októberében felszólította a felpereseket, akik azonban arra hivatkoztak, hogy azt azért nem küldték meg a munkáltatónak, mert attól tartottak, hogy az abban körvonalazódó vásárlási szándék alapján az üzletet a hátuk mögött kötik meg. A bíróság megítélése szerint e kötelezettség szándékos, jelentős mértékű megszegése önmagában megalapozta az azonnali hatályú felmondást [Mt. 78. § (1) bekezdés a) pont]. A többi felmondási okot kettő kivételével szintén valósnak és okszerűnek ítélte az elsőfokú bíróság.

- [7] A felperesek fellebbezése folytán eljáró Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.032/2015/4. számú részítéletével az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyta kötelezve a felpereseket az alperes fellebbezési perköltségének viselésére.
- [8] A törvényszék az elsőfokú bíróság érdemi döntésével indokbeli pontosítással értett egyet.
Kiemelte, hogy a per során az alperes azt nyilatkozta, hogy elsődlegesen a vevőnyilvántartás és az útnyilvántartás hiánya mint leglényegesebb kötelezettségszegések vezettek az azonnali hatályú felmondáshoz. A fellebbezést annyiban megalapozottnak ítélte, hogy valamennyi, a munkáltató által felhozott indok nem alapozza meg a munkáltató által alkalmazott intézkedést, de e két nyilvántartás vezetésének és leadásának elmaradása olyan indokok, amelyek alapul szolgálhattak az azonnali hatályú felmondáshoz.
- [9] Az útnyilvántartással kapcsolatos kötelezettségszegést a perben az alperes nem bizonyította. A vevőlátogatási nyilvántartás vezetésének és leadásának elmulasztása azonban valós és okszerű indoka volt az azonnali hatályú munkaviszony megszüntetésnek.
- [10] A törvényszék álláspontja szerint a vevőlátogatási lista leadásának kötelezettsége a perben bizonyított. A munkaszerződés és az ahhoz kapcsolódó munkaköri leírás tartalmából vonható le az a következtetés, hogy e dokumentum vezetése a felperesek lényeges munkaköri kötelezettsége volt. A munkakörükből adódóan feladatuk az alperes által forgalmazott gépek értékesítése volt, ezért a forgalmi adatokat minden hónapban jelenteniük kellett. E két kötelezettségből fakad helytállóan az a következtetés, hogy a vevőnyilvántartás vezetésének és leadásának elmulasztása lényeges munkaköri kötelezettségszegés volt, amelyet jelentős mértékben, legalább súlyos gondatlansággal valósítottak meg a felperesek.
- [11] 2014. októberben az alperes felszólította őket e nyilvántartás leadására, a felperesek azonban tudatosan nem tettek a felhívásnak eleget azzal az indokkal, hogy felmerült a gyanú, miszerint a munkáltató a jelentett vevőkör alapján központi gépértékesítéssel akadályozza őket feladatellátásukban. Ezen előadásukat azonban bizonyítaniuk kellett volna annak érdekében, hogy kimentsék magukat a kötelezettségszegés alól, de emellett nem „védhető” ez az álláspontjuk, mert a munkavállalókra is háruló együttműködési kötelezettség sérelmét jelentette a magatartásuk.

- [12] A vevőnyilvántartás leadásának elmaradására alapított alperesi intézkedés önmagában megalapozta az azonnali hatályú felmondást.
- [13] A felperesek a másodfokú eljárásban alaptalanul hivatkoztak az azonnali hatályú felmondás elkészített közlésére. A munkaköri feladatellátáshoz kapcsolódó kötelezettségként havonta kellett volna leadniuk a vevőlátogatási nyilvántartást, melynek nem tettek eleget a munkaviszonyuk fennállta alatt, így olyan folyamatos kötelezettségszegést valósítottak meg, amelyre tekintettel a 2014. december 6-án és 10-én közölt azonnali hatályú felmondás az Mt. 78. § (2) bekezdésébe nem ütközik.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [14] A felperesek felülvizsgálati kérelme a jogerős részítélet hatályon kívül helyezésével az elsőfokú részítélet megváltoztatására, keresetüknek megfelelő ítélet meghozatalára irányult.
- [15] Álláspontjuk szerint a jogerős részítélet az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjába, (2) bekezdésébe, az Mt. 64. § (2) bekezdésébe és a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 206. § (1) bekezdésébe ütközik.
- [16] Hivatkozásuk szerint a törvényszék nem tulajdonított kellő jelentőséget a munkaszerződésben és annak mellékletében foglaltaknak, amely a felperesek területén „kizárólagosságot” biztosított számukra az értékesítésekre, és kizárta a központi munkáltatói értékesítést. Erre tekintettel az alperesnek lett volna kötelezettsége a felpereseket tájékoztatni arról, hogy kik azok az érdeklődők, akik közvetlenül a központban jelentkeztek, illetve őket minden érdemi információ nélkül kellett volna az értékesítési vezetőkhöz, azaz hozzájuk irányítani. Ez volt az oka annak, hogy a vevőnyilvántartás vezetését a munkaviszony létesítésekor nem írta elő számukra az alperes, és ilyen utasítást sem adott. Erre egy alkalommal, 2013. októberében e-mailben került sor, de ezt követően ismételt utasítást nem adott a vevőnyilvántartás vezetésére és leadására, amely azt jelentette, hogy tudomásul vette a fennálló állapotot.
- [17] Amennyiben a felmondás jogszerű indokául is szolgált volna ezen ok és valós is lenne, a tizenöt napos szubjektív határidőt a munkáltató elmulasztotta.
- [18] Ezen ok - valósága esetén - sem áll arányban a munkáltató által alkalmazott jogkövetkezménnyel. Azokat az adatokat, amelyeknek megadását az alperes a 2013. októberi e-mailben kérte, hiánytalanul tartalmazták az ügyfelek részére kiadott árajánlatok is, ezeket pedig rendszeresen megküldték a munkaviszonyuk fennállta alatt a központba. Ezeken szerepelt az ügyfél neve, címe, e-mail és telefonos elérhetősége, az, hogy milyen gép után érdeklődött. Ez is oka volt annak, hogy az októberi levelet követően az alperes nem adott újabb felszólítást a vevőnyilvántartás vezetésére. Mindezek alapján valótlannak a munkáltató intézkedésében foglalt azon ok, hogy „többszöri szóbeli és írásbeli figyelmeztetés ellenére sem vezetett

a vevőlátogatásokról nyilvántartást".

- [19] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős részítélet hatályában fenntartására irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [20] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [21] Az alperes - függetlenül attól, hogy nem a hatályos Mt-ben foglalt elnevezéssel - többek között azért szüntette meg azonnali hatállyal a felperesek munkaviszonyát, mert nem tettek eleget munkakörükből fakadó azon lényeges kötelezettségüknek, hogy havi rendszerességgel a vevőnyilvántartást megküldjék a központba. Az eljáró bíróságok ezért az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt együttes feltételek meglétét helytállóan vizsgálták, és a bírói gyakorlatnak megfelelően vonták le azon következtetésüket, hogy amennyiben e kötelezettség vétkes megszegése a felperesek részéről megállapítható, ezen egy ok alapján az azonnali hatályú felmondás jogszerű.
- [22] Az Mt. 64. § (2) bekezdése alapján az alperest terhelte az azonnali hatályú felmondás okának valósága és megalapozottságának, valamint annak bizonyítási kötelezettsége, hogy a jogával az Mt. 78. § (2) bekezdésben foglalt tizenöt napos szubjektív határidő alatt élt.
- [23] Helytálló a törvényszék következtetése, hogy ezen bizonyítási kötelezettségének az alperes eleget tett. Függetlenül attól, hogy a munkaszerződésben és a felperesek feladatait tartalmazó mellékletben nem szerepelt a vevőlátogatási nyilvántartás vezetésének kötelezettsége, ezen elvárást K.F. tanú vallomásával, valamint a 2013. októberi e-maillal az alperes bizonyította. K.F. jegyzőkönyvben előadta, hogy a munkaidő nyilvántartására szolgált a vevőlátogatási lista, amelyet egy Excel táblázatban kellett vezetni beleírva, hogy melyik napon, melyik vevőt látogatta meg, és hogy az adott vevő konkrétan milyen gép iránt érdeklődött. A nyilvántartást mindvégig havonta kellett leadni.
A tanú ezen előadását támasztja alá a felperesek által sem vitatottan e-mailben megküldött 2013. októberi felszólítás.
- [24] Helytálló az elsőfokú bíróság érvelése, miszerint életszerűtlen, hogy a három értékesítési vezető közül csak K.F.-től követelte meg az alperes a vevőlátogatási lista vezetését, holott ugyanazokat a munkaköri feladatokat látták el ugyanolyan munkarendben a felperesek is. A 2013. októberi e-mailt követően pedig a felperesek alappal nem lehettek ennek ellenkezője tudatában. A munkáltató utasításának perbeli nyilatkozatuk alapján tudatosan ellenszegültek, mely magatartásukat a törvényszék helytállóan értékelt szándékos kötelezettségszegésnek.
- [25] Alappal a felperesek nem hivatkozhatnak arra, hogy az árajánlatok megküldéséből az alperes minden általa kért adat birtokába került. Az alperesi ügyvezető jegyzőkönyvben foglalt előadása szerint az

árajánlat azt tartalmazta, hogy melyik vevőnek milyen árajánlatot tettek mely konkrét gépre vonatkozóan. A vevőlátogatási lista pedig azt tartalmazta, hogy melyik napon merre jártak, kivel tárgyaltak, mit csináltak az értékesítési vezetők. A észrevételükben a felperesek maguk is előadták „...A vevőlátogatások nem azonosak az árajánlattal. Számos esetben több vevőlátogatás előzi meg az árajánlatkérést, míg gyakori, hogy hiába a vevőlátogatás, egyéb körülmények miatt nem kell ajánlatot készíteni. A gyakorlat azt mutatja, hogy a kiadott árajánlatok a látogatott partnerek kb. 20-25 %-át tükrözik. Ennek tükrében az ajánlatokból következtetést levonni a megtett kilométerekre és a munkával töltött időre nem lehet” (irat 2. pont 1. bekezdés).

- [26] Mindezek alapján a törvényszék az értékesítési vezető munkavállalók esetében helyesen értékelte lényeges és jelentős kötelezettségnek a vevőlátogatási lista elkészítését és az alperesnek történő megküldését.
- [27] Alaptalan az Mt. 78. § (2) bekezdésére történő felperesi hivatkozás is. K.F. tanúvallomása és a felperesek munkafeladatai jellegéből adódóan a látogatási lista elkészítése havonta visszatérő kötelezettségük volt, melynek a munkaviszony fennállása alatt folyamatosan nem tettek eleget, a 2013. november hónapra vonatkozóan tudatosan nem. Ezért a részükre 2013. december 6-án és 10-én kiadott azonnali hatályú felmondás a szubjektív tizenöt napos határidőn belül történt, nem késett el, és a lényeges, jelentős mértékű szándékos kötelezettségszegésre tekintettel megalapozott volt.
- [28] A fentiek alapján a Kúria a jogerős részítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [29] A Kúria kötelezte a pervesztes felpereseket az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján.
- [30] A felpereseket megillető munkavállalói költségkedvezmény folytán a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.
- [31] A Kúria a felperesek felülvizsgálati kérelmét a Pp. 274. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2017. január 11.

**Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, dr. Tallián
Blanka s.k. bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó
Zsuzsanna s.k. bíró**

